

การบริหารงานการเงินของสถานธนานุเคราะห์และโรงรับจำนำ

นางสาวเยาวณี กี่ศิริ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาธนาคารและการเงิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

17069579

FINANCIAL MANAGEMENT OF PAWNSHOP

Miss. Yaowanee Keesiri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Banking and Finance

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบริหารทางการเงินของสถานธนาถุเคราะห์และโรงรับจำนำ

โดย

นางสาวเยาวณี กี่ศิริ

ภาควิชา

การธนาคารและการเงิน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิตา ลอยกุลนันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

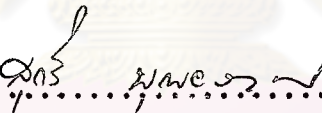

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประติษฐ์ บุณนาค)

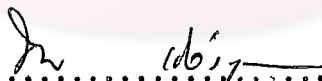
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สังวร ปัญญาดี)

..... กรรมการ
(คุณหญิงสุกรี บุญยอาคม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมพร เชี่ยวสกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติภาวดี มินะกนิษฐ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิตา ลอยกุลนันท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานการเงินของสถานธนาณูเคราะห์และโรงรับจำนำ
ชื่อนิสิต นางสาวเยาวณี กิจศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิตา ลอยกุลนันท์
แผนกวิชา การธนาคารและการเงิน
ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินของสถานธนาณูเคราะห์และโรงรับจำนำนี้ เนื่องจากว่ากิจการรับจำนำมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนผู้มีรายได้น้อยปานกลางและรายได้ต่ำ ซึ่งเป็นพลเมืองกลุ่มใหญ่ของประเทศไทยที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา โดยจะศึกษาถึงลักษณะและหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของกิจการรับจำนำ ในที่นี้จะพิจารณาแต่เฉพาะสถานธนาณูเคราะห์และโรงรับจำนำเอกชน โดยจะศึกษาประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของโรงรับจำนำ แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน การดำเนินงานเพื่อหารายได้จากทรัพย์สินลูกจำนำ รายได้ของโรงรับจำนำซึ่งประกอบด้วยรายได้จากดอกเบี้ยในการรับจำนำและรายได้จากกำไรที่ขายทรัพย์สินลูกจำนำ สถิติการรับจำนำ การปล่อยทรัพย์สินจำนำ วิธีการบัญชีของกิจการรับจำนำ และการบริหารงานของกิจการรับจำนำภายใต้ระเบียบและข้อบังคับตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำทั้งทางด้านลูกหนี้และทรัพย์สินลูกจำนำ รวมทั้งศึกษาระเบียบข้อบังคับของสมาคมการค้าโรงรับจำนำด้วย

วิธีดำเนินการค้นคว้า ได้ทำการศึกษาและค้นคว้าจากพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติโรงรับจำนำทั้ง ๒ ฉบับ ตลอดจนสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสถานธนาณูเคราะห์และพนักงานของโรงรับจำนำเอกชนรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสมาคมการค้าโรงรับจำนำ เพื่อจะได้ทราบหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับและวิธีปฏิบัติโดยทั่วไปของกิจการรับจำนำและสมาคมการค้าโรงรับจำนำ นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนจากงบดุลของสถานธนาณูเคราะห์กับงบดุลของโรงรับจำนำเอกชนพร้อมทั้งการวิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนจากงบดุลของโรงรับจำนำทุกประเภทในประเทศไทย

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า รายได้หลักของโรงรับจำนำนั้นจะเป็นรายได้จากคอกเบี้ยในการรับจำนำ ส่วนรายได้จากการขายทรัพย์สินลูกจำนำซึ่งเป็นรายได้รองของโรงรับจำนำ จะเกิดในกรณีที่ทรัพย์สินจำนำนั้นไม่มีผู้มาไถ่ถอนจึงนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาด สำหรับแหล่งที่มาของเงินทุนของโรงรับจำนำของรัฐบาลจะมาจากส่วนของทุน แหล่งที่มาของเงินทุนของโรงรับจำนำเอกชนจะมาจากการกู้ยืมจากธนาคารเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่จะนำไปลงทุนในทรัพย์สินจำนำทั้งโรงรับจำนำของรัฐบาลและของเอกชน การลงทุนโดยการถือเงินสดและเงินฝากธนาคารหรือการลงทุนในสินทรัพย์ประจำหรือสินทรัพย์อื่น ๆ มีเป็นจำนวนน้อย ส่วนปัญหาในการดำเนินงานนั้นจะเป็นปัญหาในเรื่องการทำแหล่งเงินทุนเพื่อให้ได้ต้นทุนค่าที่ต่ำสุด ซึ่งในปัจจุบันนี้อัตราคอกเบี้ยในตลาดการเงินได้เพิ่มสูงขึ้นโดยอยู่ในอัตราร้อยละ ๑๔ - ๑๕ ต่อปี ทำให้ต้นทุนของกิจการรับจำนำสูงตามไปด้วย และปัญหาในเรื่องรายได้ของกิจการเนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่เป็นรายได้ส่วนใหญ่ของโรงรับจำนำคือคอกเบี้ย ซึ่งถูกกำหนดเป็นอัตราที่แน่นอนโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงควรที่จะปรับปรุงรายได้ของกิจการรับจำนำ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสอดคล้องกับรายจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นสิ่งสนับสนุนและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของโรงรับจำนำในประเทศไทย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Financial Management of Pawnshop
Name Miss Yaowanee Keesiri
Thesis Advisor Assistant Professor Chalita Loykulnant
Department Banking and Finance
Academic Year 1979

ABSTRACT

Financial management of both governmental and private pawnshop business intimately affects the lives of those who depend on pawnshops for cash on a regular or intermittent basis - in particular the middle and low income families which constitute the majority of Thailand's population. This study intends to analyze the effects of typical pawnshop financial management on total costs and income, as well as to draw conclusion and recommendations to improve the financial management of both governmental and private pawnshops.

This paper focuses on the study of historical background and evolution of governmental and private pawnshops ; sources and uses of capital ; the selling of default pawned assets ; pawnshop's income from interests charged and sale of default pawned assets ; statistical data on pawning ; redemption of pawned assets ; accounting methods ; the administration of pawnshop business under imposing laws and regulations ; and rules & regulations of Pawnshop Trade Association.

Research methodology involves study on Pawnshop Acts, ratified in B.C. 2505 & (second edition) in B.C. 2517, and the Regulations of

the Ministry of Finance resulting from the Pawnshop Acts ; consultation with employees of both governmental and private pawnshops, as well as employees of the Pawnshop Trade Association to find out the principles, rules & regulations, and operation of the general pawnshop business ; analysis and comparison of sources and uses of capital from financial statements of governmental and private pawnshops.

From the study, it may be concluded the principal income of pawnshops is derived from interest received from pawning, while income from the sales of default pawned assets is secondary. The sources of fund for governmental pawnshop are from capital, while sources of fund for private pawnshop are from bank borrowings. Uses of fund for both governmental and private pawnshop are primarily for pawned assets. Holding cash on hand and depositing cash in banks for interest constitute a minor portion of the total assets. The major problem in operating a pawnshop is the search for funds at the lowest cost. At present, the market rate of interest for bank borrowing has increased to 15 - 18 % p.a., causing the cost of operating a pawnshop to increase accordingly. On the other hand, the rate of interest charged for pawned assets is limited by the Pawnshop Act of B.C. 2505. Therefore, in order to allow pawnshops to obtain reasonable return on investment, permitted rate of interest to be charged for pawned assets should be increased in accordance with the increase in the prevailing market rate of interest for bank borrowings.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความร่วมมือและได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สังวร ฌัญญาติลก หัวหน้าแผนกวิชาการธนาคารและการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้แนวความคิดในการก่อให้เกิดการศึกษาเรื่องนี้ และใคร่ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิตา ลอยกุลนันท์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่ง ในการรับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการศึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือด้านการตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

ความดีและความสำเร็จทั้งหลายอันพึงจะได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่ผู้ได้รับการกล่าวชานามข้างต้น และอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน

ศุภณีย์จิตยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๔
แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน.....	๕
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	๕
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๖
๒. สถานธนานุเคราะห์และโรงรับจำนำ.....	๗
ประวัติความเป็นมา.....	๘
ลักษณะการดำเนินงานโดยทั่วไป.....	๑๒
สมาคมการค้าโรงรับจำนำ.....	๓๖
๓. แบบบัญชีและรายงานการเงิน.....	๔๓
สถานธนานุเคราะห์.....	๔๓
โรงรับจำนำเอกชน.....	๖๔
รายงานประจำปีแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน.....	๖๘
๔. แหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้เงินทุน.....	๗๘
เงินทุนหมุนเวียน.....	๗๘

บทที่

หน้า

แหล่งที่มาของ เงินทุนของสถานธนาฑู เคราะห์และโรงรับจำนำ ..	๘๑
งบแสดงที่มาและการใช้ เงินทุน	๘๘
การวิ เเคราะห์ขนาดร่วมของงบดุล	๑๑๖
๕. การบริหารลูกหนี้และทรัพย์สินหลุดจำนำ	๑๒๕
การให้สิน เชื้อและการ เรียก เก็บหนี้	๑๒๖
การควบคุมและการจำหน่ายทรัพย์จำนำ	๑๔๐
๖. สรุปผลและข้อ เสนอแนะ	๑๔๕
บรรณานุกรม	๑๔๘
ภาคผนวก	๑๔๙
ประวัติ	๑๕๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. สถิติการรับจํานําระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑).....	๒๑
๒. ที่มาของเงินทุนของสถานธนาณูเคราะห์ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑	๘๓
๓. รายละเอียดการรับจํานํ่า (พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑).....	๘๕
๔. งบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาณูเคราะห์.....	๙๐
๕. งบดุลเปรียบเทียบ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาณู- เคราะห์.....	๙๑
๖. งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาณูเคราะห์.....	๙๒
๗. งบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่าเอกชน.....	๙๔
๘. งบดุลเปรียบเทียบ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่า เอกชน.....	๙๕
๙. งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่าเอกชน.....	๙๖
๑๐. งบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่าทุกประเภท...	๙๘
๑๑. งบดุลเปรียบเทียบ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่า ทุกประเภท.....	๙๙
๑๒. งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจํานํ่าทุกประเภท.....	๑๐๐
๑๓. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาณูเคราะห์.....	๑๐๒
๑๔. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบของเงินทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาณูเคราะห์.....	๑๐๓
๑๕. ประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินของโรงรับจํานํ่าเอกชน.....	๑๐๕

ตารางที่

หน้า

๑๖.	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำเอกชน.....	๑๐๖
๑๗.	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบของเงินทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำเอกชน.....	๑๐๗
๑๘.	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำทุกประเภท.....	๑๐๘
๑๙.	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบของเงินทุนหมุนเวียน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำทุกประเภท.....	๑๑๐
๒๐.	งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินสด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของสถานธนาฑูเคราะห์.....	๑๑๑
๒๑.	งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินสด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำเอกชน.....	๑๑๓
๒๒.	งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินสด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของโรงรับจำนำทุกประเภท.....	๑๑๕
๒๓.	อัตราร้อยละของงบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของ สถานธนาฑูเคราะห์.....	๑๑๘
๒๔.	อัตราร้อยละของงบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ของ โรงรับจำนำเอกชน.....	๑๒๐
๒๕.	อัตราร้อยละของงบดุล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๗-๒๕๑๘ ของ โรงรับจำนำทุกประเภท.....	๑๒๒
๒๖.	การรับจำนำและการไถ่ถอนของโรงรับจำนำทุกประเภท พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๒๑.....	๑๔๖
๒๗.	รายละเอียดสถิติโรงรับจำนำรายปีแยกประเภท พ.ศ. ๒๕๒๑	๑๔๗